

ἀγκυλίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀγκυλίδα Θήρ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀγκυλῖς.

1) Ἀκανθα, ἀκίς κττ. Συνών. ἀγκύλι Α 1. 2) Νύγμα δι' ἀγκυλίου. Συνών. ἀγκυλωματὰ 1. 3) Φυτόν τοῦ γένους τῆς ἀλμυρίδος (salsola) τῆς τάξεως τῶν χηνοποδιωδῶν (chenopodiaceae), ἀλμυρὶς τὸ κάλι (salsola kali). Συνών. ἀρμυρίδι. [**]

ἀγκυλίζω ἀμάρτ. ἄγκελίζω Σέρφ. ἄγκελ-λῶ Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι.

1) Ἐπὶ σφηκῶν, μελισσῶν, σκορπίων κττ. ἀγκυλώνω, κεντριζῶ, κεντῶ Σίφν.: Ἠκέλ-λίσέ με μὰ σφήκα. Τώρα μὲ ἄγκελ-λίσε ὁ σκορπίος. β) Μεταφ. ἐνοχλῶ, πειράζω Σίφν. 2) Ἐμπηγνύω τὴν μάχαιραν, τραυματίζω Σέρφ.: Τοῖς ἄγκελίζοντε τοῖς συκῆς κάθε χρόνῳ (ἐκάστην 1ην Μαρτίου πλήττουν διὰ μαχαιριδίου τὴν ρίζαν τῆς συκῆς, ἵνα ἐκχυθέντος τοῦ γάλακτος ἀπαλλαγῇ ἡ συκὴ τῆς ψώρας): Οἱ δεῖνα ἄγκελίζοντε μὲ τὸ μαχαίρι.

ἀγκυλοκρούω Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι καὶ τοῦ ρ. κρούω.

Βάνω ἀγκύλια, πλήττω μὲ ἀγκύλια, πειράζω, ἐρεθίζω.

ἀγκυλόνα ἡ, ἀμάρτ. ἀγιλόνα Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκυλόνι. Πβ. βελόνι-βελόνα. Ἡ λ. καὶ κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα παρὰ Λάνδφ Γεωπον. κεφ. 154. Ὁ τύπ. ἀγιλόνα ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀγελόνα.

Ἀκανθα, κέντρον, ἀκίς: Μοῦ μπήκι 'ς τοῦ δάχτυλου μὰ ἀγιλόνα.

***ἀγκυλόνι** τό, ἀγκελόνι Ζάκ. Κέρκ. Πελοπν. (Γελίν.) ἀγιλόν' Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι κατὰ τὸ βελόνι.

1) Ὁξύμυρσινῃ ἡ ἀκανθώδης (ruscus aculeatus) Ζάκ. Συνών. ἀγριομερσίνη, κατοურλέα, λαγομηλέα.

2) Ἀκανθα, κέντρον Πελοπν. (Γελίν.) Σάμ.: Ὁ πάλιουρας ἔχει ἀγκελόνα Γελίν. Οἱ γκουρταῖς κὶ τὰ σπάλαθρα ἔχ'ν ἀγιλόνα Σάμ. 3) Τὸ κέντρον τῶν μελισσῶν, τῶν σφηκῶν κττ. Σάμ. [**]

***ἀγκυλονίτης** ὁ, ἀγκελονίτης Θράκ. (Σιρέντζ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγκυλόνι.

Εἶδος βαλανιδεᾶς.

ἀγκυλοστροφίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀγκυλοστροφία Κάρπ. (Ἐλυμπ.) ἀντιελοστροφία Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀγκύλος καὶ τοῦ ἀρχ. οὐσ. στροφίς.

Συστροφή ἡ πλοκὴ τῆς κλωστῆς, οὐλότης.

ἀγκυλούδι τό, ἀμάρτ. ἄγκυλούδι Κῶς

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγκύλι.

Ἀγκύλι, μικρὸν ἀκάνθιον: Μοῦ μπήχητ' ἓνα ἄγκυλούδι 'ς τὸ πόδι.

ἀγκυλοχεύω Χίος (Καρδάμ. Συκ.)

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. ἀγκυλώνω καὶ λοχεύω κατὰ τὸν Κ' Ἀμαντ. ἐν Χιακ. Χρον. 2 (1914) 96 ἢ ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι καὶ τοῦ ρ. λοχεύω. Πβ. ἀγκυλοκρούω.

Πειράζω, ἐνοχλῶ: Τὸ παιδί μ' ἀγκυλοχεύει.

ἀγκύλωμα τό, Θράκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ρόδ. κ. ἀ. ἀγύλωμα Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) ἀγύλ-λωμα Σύμ. ἄγύλ-λωμα Σύμ. ἄντζύλωμα Εὐβ. (Κάρυστ.) ἄσύλωμα Εὐβ. (Κονίστρ.) Μέγαρ. ἀγκέλωμα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μεσσην. Σουδεν.) ἀγέλωμα Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀρεόπ. Λακων.) ἀγκέλουμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀντζέλ-λωμα Κάρπ. ἄντζέλ-λωμα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκυλώνω. Παρατηρητέα ἡ τροπὴ ἄντζύλωμα - ἄσύλωμα.

1) Νύγμα δι' ἀγκυλίου, ἀκάνθης, βελόνης κττ. ἐνθ' ἀν.: Τὸ ἀγκύλωμα γίνεται μὲ σκλήθρα ἢ μὲ μονριτζὰ (σκλήθρα = ἀκίς, μονριτζὰ = ἀγριαπιδὰ) Καλάβρυτ. Ἀπ' τ' ἀγύλωμα προήσθηκε ἡ χέρα Κρήτ. Τ' ἀγκέλωμα τῆς φραγκοσυκῆς ἀφορμάει Μεσσην. Ἐχὼ ἓνα ἀγέλωμα 'ς τὸ πόδι μου Κεφαλλ. Τί εἶν' αὐτὰ τ' ἀγκέλωματ' ἀπαθες! Μεσσην. Μόκαμε λόγια ἐκεῖνο τ' ἀγκέλωμα Σουδεν. Μὴ πονεῖ τ' ἀγκέλουμα 'ς τοῦ πονδάρη μ' Αἰτωλ. 2) Ἀκανθα, κέντρον Εὐβ. (Κάρυστ. Κονίστρ.) Θράκ. κ. ἀ.: Γέμισα ἄντζυλώματα 'ς τὰ χέρια - 'ς τὰ πόδια Κάρυστ. || Φρ. Ἐσπύλωματα ἔχει τὸ σπῆτι τοῦ δὲν κάθεται μέσα; (ἐπὶ ἀνθρώπου μὴ ἀγαπῶντος τὴν ἐν τῷ οἴκῳ παραμονὴν) Κονίστρ. β) Ἀκανθῶδες φυτόν Εὐβ. (Κάρυστ. Κονίστρ.): Πῶς θὰ περάσωμε, ποῦ ὁ τόπος εἶναι γεμάτος ἄντζυλώματα; Κάρυστ. 3) Μεταφ. πείραγμα διὰ λόγων, λόγος δηκτικὸς Κάρπ.: Ἐν ἡμπορεῖ νὰ μὴν ἀντιμιλήσῃ μὲ τ' ἀντζέλ-λώματα ποῦ τοῦ κάνεις Κάρπ. β) Δυσχέρεια, ἐνόχλησις, στενοχωρία Κρήτ. Ρόδ.: Τί ἀγκύλωμα τὸν εὗρηκε! Ρόδ. 4) Νόσος προερχομένη, ὡς πιστεύεται, ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας, οἶον παράλυσις, ἐπιληψία κττ. Κάρπ. Ρόδ. Σύμ.

ἀγκυλωματὰ ἡ, Λεξ. Κομ. ἀγκυλωματὰ Θήρ. ἀγκιλουματὰ Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλωμα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Ὁ τύπ. ἀγκιλουματὰ ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀγκελωματὰ.

1) Κέντησις δι' ἀγκυλώματος (ἀγκυλίου), καθόλου κέντησις, νυγμὸς Θήρ. — Λεξ. Κομ. Συνών. ἀγκυλίδα 2.

2) Μεταφ. πάθημα ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας Μακεδ. (Κοζ.): Ἀγκιλουματὰ κακὴ τὸν ἦρθε.

ἀγκυλωματᾶζω ἀμάρτ. Παθ. ἀγκιλουματᾶζουμι Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκυλωματᾶ. Ὁ τύπ. ἀγκιλουματᾶζουμι ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀγκελωματᾶζουμαι.

Προσβάλλομαι ὑπὸ δαιμονίου ἢ ἐξωτικοῦ: Ἀγκιλουματᾶσ' κὶ ἀρρώστησι.

ἀγκυλωμάτρεσμα τό, ἀμάρτ. ἀγκιλουμάτρεσμα Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκυλωματᾶζω. Ὁ τύπ. ἀγκιλουμάτρεσμα ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀγκελωμάτρεσμα.

Πάθημα ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας: Ἀγκιλουμάτρεσμα τὸν ἦρθε.

ἀγκυλώνω (I) Πελοπν. (Γορτυν. Δημητσάν.) Χίος (Καρδάμ.) κ. ἀ. — Ἰβενιζέλ. Παροιμ. 285,10 ἀγκυλώνω Θήρ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) κ. ἀ. ἀγκυλ-λώνω Νίσυρ. Ρόδ. Χίος ἀγκυλ-λώνω Σύμ. ἄγκυλ-λώνω Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν.) ἄγκυλ-λώνω Κῶς Ρόδ. ἄγκυλ-λώνω Σύμ. ἀγκυλ-λώνω Λέσβ. ἀγκυλ-λώνω Κυδων. ἀγκυλ-λώνω Χίος (Ὀλυμπ.) ἄγκυλ-λώνω Εὐβ. (Κάρυστ.) ἐντζυλώνω Ἀμοργ. ἐντζυλ-λώνω Χίος

ἀγκυλώνω Βιθυν. (Κατιρ.) Ζάκ. Κέρκ. Πελοπν. (Αἶγ. Ἀρκαδ. Γορτυν. Καλάβρυτ. Καλάμ. Μεσσ. Σουδεν. κ.ά.) Παξ. Σίφν. ἀγκυλώνω Ἰθάκ. Κεφαλλ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων. Οἶν.) κ.ά. ἄγκυλώνω Κῶς Ρόδ. Σίφν. ἄγκυλώνω Κάλυμν. Σῦρ. ἀγκυλ-λώνω Κάρπ. ἀντελ-λώνω Ἄνδρ. ἄγκυλώνω Σῦρ. ἀντελ-λώνω Κάρπ. Χίος (Πυργ.) ἄγκυλώνω Μέγαρ. Χίος (Ἀνάβατ.) ἄγκυλώνω Εὐβ. (Κονίστρ.) ἄγκυλ-λών-νω Κύπρ. ἀγκυλώνω Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) ἀγκυλώνω Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Αἶν.) Σκόπ. ἀγκαλώνω Θράκ. ἄγκυλώνω Λέσβ. ἀντελ-λώνω Τσακων.

Τὸ μεσν. ρ. ἀγκυλώνω. Ὁ τύπ. ἀγκυλώνω ἀπὸ τοῦ ἀγκυλώνω, ὃ δὲ ἀγκαλώνω προήλθε κατ' ἀφομ. ἐξακο-
ουθητικὴν. Τὸ ἀντελ-λώνω ἐκ τοῦ ἀγκυλώνω καθὰ
βούλου ἐκ τοῦ λαβώνω. Εἰς τὸ ἄγκυλώνω παρατη-
ρητέα ἡ τροπὴ τοῦ ἐρρίνου γκ εἰς τὸ ἄγκυλιν.

Α) Κυριολ. **1)** Κεντῶ δι' ἀγκυλίου, ἀκάνθης κττ.,
νύσσω, κεντρίζω Βιθυν. (Κατιρ.) Εὐβ. Ζάκ. Θεσσ. (Ζαγορ.)
Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Ἰθάκ. Κάρπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν.
Κύπρ. Κῶς Λέσβ. Πελοπν. (Αἶγ. Ἀρκαδ. Γορτυν. Δημητσάν.
Σουδεν. Μάν. Μεσσ. κ.ά.) Ρόδ. Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλο-
σκοπ.) Χίος κ.ά.: *Μ' ἀγκύλωσε ὁ ἀσπάλαθος - ἡ μέλισσα* κττ.
Κρήτ. κ.ά. *Ἐγκελ-λώνθη ὁ ἄντρας μου κ' ἐκνυλ-λοκα(θ)ίστην*
(ἐγένετο οἶονει κυλλός) Κάρπ. *Ἀγκυλώθηκα μὲ μιὰ σφίγλα*
χωρὶς νὰν τὸ καταλάβω (σφίγλα = καρφίς) Ἰθάκ. Τὸν
ἀγκυλῶνι μὲ μιὰ τσουκνίδα Σκόπ. Μὲ ἄγκυλωσε μὲ τὴν καρ-
φίτσα Κῶς Ἀγκυλώνουν τὰ σκίζόνετρα Σουδεν. Ἐπιδέλ-λωσα
τὸ δέριν μου μὲ τὴν ἀγκάθ-θαν Κύπρ. Ἐρρεξα 'πὸ μέσ'
'ς τὲς ἀγκάθ-θες τὸ' ἐπιδέλ-λώθηκα αὐτόθ. Ἐκόβα τραντά-
φνα τζαὶ μ' ἀντελ-λώθηκα ἓνα ξοῦλε (ἐκοψα τριαντάφυλλα
καὶ μ' ἀγκύλωσε μία ἄκανθα) Τσακων. Ἀνέβηκα 'ς τὴ
λεῖμονα καὶ ἀγκυλώθηκα Μάν. Τζιλιώθ'κι αὐτὴ ἀπ' τοῦ
βιλόθ' Λέσβ. Μ' ἀγκυλῶνι μιὰ ἀγκάθ' 'ς τοῦ χέρ' Αἰτωλ.
Δὲν ἀγκυλῶν' αὐτεῖνον τ' ἀγκάθ' αὐτόθ. Δὲν πιρπατάου
ξυπόλ'τους, γιὰτ' ἀγκυλώνουνι αὐτόθ. Θὰ βγάλω μετὲς μέλι-
σες νὰ τοὺς ἄγκυλῶσιν νὰ κωλώσιν (νὰ ἐπιστρέψουν)
Χίος || Παροιμ. *Τ' ἀγκάθι ποῦ θ' ἀγκυλώνῃ φαίνεται*
Ἰβενιζέλ. ἔνθ' ἄν. Ἀγκυλώθηκε ἡ βασιλοπούλλα μὲ τ' ἄβγὸ
(ἐπὶ τῶν μαλθακῶν καὶ εὐαίσθητων) Κατιρ. *Τ' ἀγκάθι*
ἀπὸ μικρὸ ἀγκυλώνει Ἀρκαδ. (Συνών. φρ. ἡ καλὴ μέρα
ἀπὸ τὸ πρῶν φαίνεται).

Ἡ ἀγκάθ' 'ς τὸ πόδι | πολεῖ καὶ ἀγκυλώνει
(ἐπὶ τοῦ περιφρόντιδος ἔνεκα κρυφίου τινὸς κακοῦ) Γορ-
τυν. Δημητσάν. || Ἄσμ.

Νά 'μωνα τῇ γῆς βελόνι νὰ πατῇς νὰ σ' ἀγκυλώνῃ
Ζάκ.

Ἐπάνω 'ς τὸν ἀσπάλαθο κεντῶ ἡ γραιὰ τὸν γέρω
καὶ ὁ γέρω ἀγκυλώνετον κ' ἡ γραιὰ ἔχαμογέλαν
Χίος (Καρδάμ.)

Ἀσπάλαθ-θέ μου, τί κεντῶς, βάτε, τί μὲ ἄγκυλώνεις;
Ρόδ. Συνών. ἀγκυλίζω **1.** **β)** Ἀπροσ. μ' ἀγκυλώνει,
ἀγκυλώνομαι, αἰσθάνομαι νυγμὸν Ἰθάκ. Πβ. μὲ διψάει,
μὲ πεινάει κττ. **2)** Πιάνομαι κάπου, στηρίζομαι
Πελοπν. (Οἶν.): *Πρέπει ν' ἀγκυλώσῃ ἅπανω 'ς τὸ γαμπρὸ*
ἡ νύφη καλὰ καὶ δυνατά.

Β) Μεταφ. **1)** Ἐρεθίζω, πειράζω, ἐνοχλῶ, ἀρχ. δάκνω
Κάρπ. Κρήτ. Κύθν. Λέσβ. Ρόδ. κ.ά.: *Τία σοῦ κάνω τσαὶ*
μ' ἀντελ-λώνεις; Κάρπ. Ὁ λόγος σου ἀγκυλώνει Κύθν. Μὴ μὲ
'τς'λώθ' Λέσβ. β) Παρακινῶ, παροτρύνω, παροξύνω
(ἐπὶ κακοῦ), διαβάλλω Κάρπ. Σῦρ.: *Δὲν τήνε 'τς'λώνω γὼ*
Σῦρ. Τόγε 'τς'έλωσε μαζί μου (τὸν ἔβαλε νὰ ἐρίσωμεν)

αὐτόθ. Μέσ. δὲν ἡσυχάζω Λέσβ. **2)** Βλάπτω, τιμωρῶ
Κρήτ.: *Φοβᾶται τὸνε, γιὰτ' ἀγκυλώνει Κρήτ. 3)* Ἐπὶ ἐρω-
τικοῦ πάθους, πλήττω, κεντρίζω Κέρκ. Κρήτ. Πελοπν.
(Οἶν.): Ἄσμ.

Σὰ δὲ γυτέχης ν' ἀγαπᾷς, καρδιὰς μὴν ἀγκυλώνῃς
Κρήτ.

Δὲν εἶν' ἀγάπη νὰ πονῇ, ἀγάπη ν' ἀγκυλώνῃ
αὐτόθ.

Ἡ ἀγάπη 'ναι καρφίτσα καὶ ἀγκυλώνει 'ς τὴν καρδιὰ
καὶ μ' ἀγκέλωσε καὶ μένα καὶ δὲ βροῖσκω γιαιρεῖα
Κέρκ.

Ἡ ἀγάπη 'ναι βελόνι | 'ς τὴν καρδοῦλλα π' ἀγκυλώνει

Οἶν. **4)** Οἶονει δι' ἐμβολίου μεταδίδω, ἐμβολιάζω, ἐπὶ
νοσημάτων, οἶον διφθερίτιδος, ἀφροδισιῶν παθῶν, φθί-
σεως Σῦρ. Χίος: *Ἀμα 'τς'έλωθ' ἡ γραιὰ, γιαιρεῖται Σῦρ. Οἱ*
στούλλες 'τς'έλώνονται ἀπὸ πάθη αὐτόθ. Πβ. τσιτώρομαι.

5) Ἐπὶ δαιμονικῆς ἢ ἐξωτικῆς ἐπηρείας, βλάπτω
εἴτε σωματικῶς εἴτε ψυχικῶς, στρεβλῶ, παραλύω, δια-
σεῖω τὰς φρένας, καθιστῶ τινα ἐπιληπτικὸν κττ. Κάρπ.
Ρόδ. Σύμ.: *Μὲ ἄγκυλωσε ἡ νεράιδα Ρόδ. Ἐγύλ-λωσέ τον*
τὴν νύχτα τὸ στοιχειὸ Σύμ. Ἐωτικὸν νὰ σ' εὔρη τσαὶ νὰ σὲ
'γκυλ-λώσῃ! Κάρπ. Παθ. μετοχ. 'γκυλ-λωμένος (δαιμονιζό-
μενος) καὶ ὁ ὅπως οἵποτε προσβεβλημένος Σύμ. Πβ. ἀλλο-
παρμένος, λαβωμένος. 6) Βασκαίνω Νίσυρ. Συνών.
ματιάζω.

ἀγκυλώνω (II) Ρόδ.

Τὸ ἀρχ. ρ. ἀγκυλῶ.

Κάμνω τι ὀξὺ καὶ ἀγκιστροειδές.

ἀγκυλωπὸς ἐπίθ. Κινκλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ
σιτάρει-σιταρωπός.

Ἀκανθώδης.

ἀγκυλωσιὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀγκυλωσιὰ Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκυλώνω.

Νύξιν, κέντρωσις δι' ἀγκυλίου, ἀκίδος κττ.: *Ἐπαθε*
ἀπ' ἀγκυλωσιὰ τὸ πόδι μου κ' ἔθνασε.

ἀγκυλωτήριον τό, Ρόδ. ἄγκυλωτήριον Ρόδ. ἄγκυ-
λωτήριον Ρόδ. ἄγκυλωτήριον Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκυλώνω.

Ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ἀγκυλώνῃ, νὰ ἐρεθίζῃ, νὰ πειράζῃ.
ἄγκυλωτήριον ποῦ 'σαι, καμμένε! Σύμ. Συνών. πειραξίτης,
πειραχτήριον.

ἀγκυλωτής ὁ, Λεξ. Κομ. ἀγκυλωτής Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) ἀγκυλωτής Σάμ. ἄγκυλωτής Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκυλώνω. Τὸ ἀγκυλωτής ἐκ τοῦ ἀμαρτ.
ἀγκυλωτής. Τὸ θηλ. ἀγκυλώτρα καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ ἀγκυλώνων, ὁ νύσσων Λεξ. Κομ. **2)** Μεταφ.
ὁ ἐρεθίζων, ὁ πειράζων Νάξ.: *Κακὸς 'γκυλωτής εἶσαι. 3)*
Ὁ παρακινῶν, ὁ παροτρύνων ἐπὶ κακῷ, ὁ ραδιούργος
Σάμ. 'Κεῖνους εἶν' ἀγκυλωτής οὐπ' τσακώθ'καν.

***ἀγκυλωτιά** ἢ, ἀγκυλωτιά Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγκυλωτός καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ιά.

